

Kuntoutussäätiö
Kuntoutuksen suunnannäyttaja

KANNANOTTOMME HYBRIDIMALLIN JATKAMISESTA KUNTOUTUMISTA TUKEVISSA PALVELUISSA ASIAKASKOKEMUKSEEN PERUSTUEN

7.2.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén ja kansliapäällikkö Kirsi Varhila, sosiaali- ja terveysministeriö/kirjaamo

Asia: Kannanottomme hybridimallin jatkamisesta kuntoutumista tukevissa palveluissa asiakaskokemukseen perustuen

Kuntoutussäätiö on kuntoutuksen suunnannäyttaja. Visiomme on olla vetovoimaisin kuntoutuksen kehittämissympäristö. Toiminnassamme yhdistämme asiakaskokemuksen korkeatasoiseen monitieteiseen tutkimukseen, uudistamme kuntoutusmalleja ja kuntoutusjärjestelmää sekä innostamme kehittämiseen mukaan asiantuntijoita, päättäjiä, yrityksiä, järjestöjä ja asiakkaita.

Lisätietoja: Soile Kuitunen, toimitusjohtaja, soile.kuitunen@kuntoutussaatio.fi, p. 0447813117
Kuntoutussäätiö ja palvelujohtaja Ira Vahtero, ira.vahtero@kuntoutussaatio.fi, p. 0408332982.

Soile Kuitunen
Toimitusjohtaja, valt.tri.

Ira Vahtero
Palvelujohtaja

Asiakkaan ääni kuuluviin kuntoutuksen kehittämisessä – myös poikkeusaikoina

Kuntoutussäätiön yhtenä tehtävänä on välittää asiakkaiden ääntä päättäjille. Olemme keränneet kokemusperäistä tietoa myös koronavirusepidemian aikana.

Tärkeä teema on ollut etä- ja hybridimalleja hyödyntävä kuntoutus. Mitä tapahtuu epidemiatilanteen hellittäessä - kuuluuko digitaalisuus kaikille, myös niille, jotka tarvitsevat tukea ja apua toimintakykyynsä?

Olemme julkaisseet asiakkaiden omia tarinoita [Yhteisömediassa](#). Asiakkaan tarina sai ilmaisumuotonsa myös [lyhytelokuvana](#), jonka julkaisimme helmikuun alussa.

Laadimme 8.12.2021 [vetoimuksen](#) hybridimallin jatkamisesta kuntouttavassa työtoiminnassa yhdessä Invalidisäätiön, Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistyksen ja Tampereen kaupungin kanssa. YLE julkaisi asiasta [uutisen](#) 25.1.2022.

Olemme tiivistäneet asiakkaiden kokemuksia, odotuksia ja toiveita tähän kannanottoomme. Kannanottomme teksti on tiivistetty [Yhteisömedian alkuperäisestä julkaisusta](#).

Toivomme, että tämä kokemusperäinen tieto hyödyttää teitä päätöksenteossanne ja sen valmistelussa. Uskomme, että sote-palveluiden kehittämisessä on välttämätöntä ymmärtää ihmisiä, jotka palveluita käyttävät.

Asiakkaiden kokemuksia: Mitä tapahtuu koronaepidemian jälkeen?

Hybridimalli on ollut käytössä melkein kaksi vuotta. Mutta mitä tapahtuu sitten, kun koronapandemia rauhoittuu? Työmaailma on koronan myötä muuttunut, ja moni etätyöläinen haluaa jatkossakin mahdollisuuden hybridimalliseen työhön. Hybridimalli antaa työhön joustavuutta ja vapautta.

Hybridimallin on työmaailman tulevaisuutta – voisiko hybridimallinen toimintamalli tulla siis myös kuntouttavaan työtoimintaan jäädäkseen? Voivatko etäratkaisut hyödyttää kuntoutumista?

Asiakkaat kuvasivat asiaa mm. näin: *”Luulin etten pysty enää ’työelämään’ ja lähtemään kotoa pois jonnekin. Mutta tämä etätyöskentely mahdollisti työn teon ilman että minun tarvitsee poistua kotoa.”*

”Minulle (etä- ja hybriditoiminta) on sopinut mainiosti, introvertille ihmiselle. Itsenäisesti ja osin myös ohjatusti teamsin kautta työskentely on ollut antoisaa ja mielekästä ja orientoituminen työhön on ollut melko helppoa. Tosin paikan päällä pajalla on ollut esim. kuvataideterapiaryhmä ja siellä oli kiva käydä ja nähdä muitakin ja päästä vähän irti kotiympyröistä.”

”Paljon parempi malli kuin vain etänä tai vain paikalla. Minullakin oli diagnosointi kesken ja osallistuminen ei olisi onnistunut aina paikan päällä. Hybridimalli tuki kuntoutumistani, jotta päässyt paljon eteenpäin ja aina pystynyt osallistumaan – oli se sitten etänä tai paikalla. Samaan aikaan jos vain etänä. Siinä ei pääse sosiaaliin kontakteihin, joka taas tukee normielämän

siedättämistä esim ärsykkeiden ja triggereiden testaamista. Joustava malli sallii paremmin kuntoutumisen.”

”Ei suurempia tunteita mutta hyvin toiminut.”

”Etäteknikka on vielä lapsenkengissään, mutta ei maailma tule etätodellisuudesta luopumaan, nyt kun se on sitä päässyt kokeilemaan. Muutaman vuoden päästä nämä systeemitkin alkavat toimimaan luotettavammin.”

Asiakkaiden kokemuksia: Mitä hyvää hybridimalli on tuonut?

”Etätoiminta on mahdollistanut, että voi keskittyä hyvin seuraaman toimintaa kotioloissa eikä stressata matkustamista yms.”

”Luulin etten pysty enää ‘työelämään’ ja lähtemään kotoa pois jonnekin. Mutta tämä etätyöskentely mahdollisti työn teon ilman että minun tarvitsee poistua kotoa, paitsi välillä olen pajallakin käynyt. On ollut todella antoisaa ja palkitsevaa saada tehdä töitä ns. matalalla kynnyksellä. Tuonut valtavasti päiviini sisältöä, onnistumisen ja tarkoituksen tunnetta.”

”On. Se on mahdollistanut työtoiminnan myös poikkeusaikana.”

”Sen että aina pystyy osallistumaan ja on ohjelmaa päivälle. Voi osallistua mikin tai chatin avulla kuten itse haluaa. Jos on vaikka flunssa, silti pystynyt osallistumaan-ei jää yksin kotiin ilman kontakteja.”

“Yeaz: Small illnesses like light flue, won’t automatically put you into sick leave”

Asiakkaiden kokemuksia: etätoiminnan haasteet ja kehityskohteet

Pelkkää ruusuilla pandemian aikainen etäpainotteisuus ei kuitenkaan ole ollut. Osalle kuntouttavan työtoiminnan osallistujista läsnätoiminta ja kotoa poistuminen ovat erittäin tärkeitä. Pääosin kommentoissa korostui kuitenkin joustavuuden merkitys ja tärkeys. Hybridimalli sopii monenlaiseen elämäntilanteeseen. Lisäksi haasteissa tuodaan esille pienet, tekniset ja laitteisiin liittyvät ongelmat.

”Lähitoiminta on todella tärkeää minulle ja varmaan monelle muullekin. Minulla menisi pakka ihan sekaisin, jos joutuisin osallistumaan toimintaan vain etänä. Todennäköisesti lopettaisin siinä tilanteessa toiminnan kesken.”

”Jos jään kotiin, mökkiydyn helposti, enkä pääse välttämättä edes kauppaan. Paikan päälle tuleminen on jo yksi iso hyöty tässä hommassa oman jaksamisen kannalta.”

”Mä pääsisin Digipajalle just sen takia, kun asun vieressä, mutta silti oon onnistunut välttelemään [etämahdollisuuden ansiosta] paikan päällä olemista.”

"Joskus keskittyminen työhön on ollut haasteellista ja esim. se kun ei voi heti kysyä jotain jos tulee jotain kysyttävää ohjaajilta. Olen sitten laittanut sähköpostia ja saanut pikaisesti vastauksen, se on toiminut hyvin. Olen tyytyväinen."

"Mun tarkoitus oli altistaa itseni sosiaaliseen kanssakäyntiin kuntouttavan aikana ja nyt mulla on kuukausi jäljellä ja oonkohan kerran käynyt siellä."

"Koska ei ole kunnan talvivaatteita tai kenkiä niin ulkona olo matkoilla on ei toivottua."

"Pelkkä etä pakoitettuna (korona rajoitukset) estää oikeat ihmiskontaktit"

"Interaction goes kinda through filter, So it could create emotion of being somehow, at some level; disconnected."

***

Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä tammikuussa 2022. Osa kommenteista poimittiin yhteisestä keskustelusta 21.1.2022. Vastaukset ovat editoimattomia ja edustavat kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden aitoja mielipiteitä. [Lue kaikki kommentit tästä linkistä.](#)